

AAN
Ministerie van Financiën
[Persoonsgegevens]
Postbus 20201
2500 EE 's-GRAVENHAGE

datum
5 februari 2025

inlichtingen

uw kenmerk

ons nummer
25-00467

onderwerp
Uitvoeringstoets taken volgend uit herziene Europese begrotingsraamwerk

Geachte [Persoonsgegevens],

Bij brief van 15 januari 2025 heeft u mij verzocht het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) te beoordelen op uitvoerbaarheid voor de Afdeling advisering in haar hoedanigheid als uitvoerder van het onafhankelijke begrotingstoezicht. Met dit wetsvoorstel wordt de Richtlijn (EU) 2024/1265 van de Raad tot wijziging van de Richtlijn 2011/85/EU¹ betreffende de voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten geïmplementeerd.

Bij dezen voldoe ik aan uw verzoek. Daarbij wijs ik u erop dat het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet Hof zal nog afzonderlijk voor advies zal worden voorgelegd bij de Afdeling advisering. De Afdeling zal het voorstel dan beoordelen aan de hand van haar beoordelingskader. Daarbij vormt in dit geval de te implementeren richtlijn een belangrijk kader.²

De in het wetsvoorstel opgenomen taken zijn in beginsel uitvoerbaar voor de Afdeling advisering. Voor de kwaliteit van het onafhankelijk begrotingstoezicht van de Afdeling advisering is het echter wel belangrijk dat bij de verdere uitwerking en implementatie van de gewijzigde Wet Hof rekening wordt gehouden met de hieronder vermelde drie aandachtspunten.

¹ (PbEU L 2024/1265)

² Raad van State (2024). Algemeen beoordelingskader. Via: [Beoordelingskader - Raad van State](#)

Aandachtspunten

1. Adequate en tijdige toegang tot informatie (artikel 8bis vierde lid, onder d)

Ter implementatie van artikel 8bis, vierde lid onder d, van de richtlijn regelt het voorgestelde artikel 2b, vierde lid, dat onafhankelijke begrotingsinstellingen adequate en tijdige toegang hebben tot de informatie die nodig is om hun taken uit te voeren.

Voor een goede invulling van deze taak is het belangrijk dat er duidelijkheid, voorspelbaarheid en rust in het begrotingsproces is. Daar waar de processen rond de augustusbesluitvorming met helderheid zijn omgeven (vaste deadline voor afronding van de besluitvorming, daarna onafhankelijke doorrekening van de besluitvorming door het CPB, alvorens de Afdeling haar begrotingsrapportages kan schrijven en vaststellen en een vast moment voor publicatie van de begrotingsstukken op Prinsjesdag), ontbreekt deze helderheid nog deels in het begrotingsproces in het voorjaar.

Om de uitvoerbaarheid van de taken toebedeeld aan de onafhankelijke begrotingsautoriteiten te garanderen is het noodzakelijk dat de nationale besluitvorming, ook in het voorjaar, aansluit op het Europees Semester. Om deze aansluiting te verzekeren is het noodzakelijk dat er gekozen wordt voor een vast moment voor het stilzetten van de besluitvorming en een vast publicatiemoment voor de Voorjaarsnota, en dat deze data wettelijk verankerd worden. Daarmee bestaat duidelijkheid voor de politiek wanneer de besluitvorming afgerond moet zijn en is ambtelijk voldoende tijd de besluitvorming te verwerken in de Voorjaarsnota en bijbehorende (Europese) stukken. Dit creëert duidelijkheid voor alle betrokken partijen, wat de adequate en tijdige toegang tot informatie ten goede komt.

Daarnaast is voor de uitoefening van deze taak voor de Afdeling noodzakelijk dat zij zich in haar oordeel kan baseren op de onafhankelijke doorrekening van de (voorjaars)besluitvorming door het CPB.

2. Toereikende en stabiele middelen (artikel 8bis, vierde lid onder e)

Artikel 8bis, vierde lid, onder e, schrijft voor dat de onafhankelijke begrotingsinstellingen worden onderworpen aan regelmatige externe evaluaties door onafhankelijke beoordelaars. Dit betekent dat de Afdeling externe partijen opdracht zal moeten verlenen. In de Memorie van Toelichting staat opgenomen dat "De evaluatie zal vanuit de eigen begroting van de Raad van State gefinancierd worden". Daarnaast staat opgenomen dat: "*De regering* draagt ervoor zorg dat de Afdeling advisering en het CPB voldoende middelen hebben om de taken uit de richtlijn effectief uit te kunnen voeren. Overleg over de middelen van de Raad van State verloopt via het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties".

De gewijzigde Wet Hof voegt hiermee een nieuwe en extra evaluatietask voor de Afdeling toe. Daarvoor zijn additionele middelen noodzakelijk. Het blijft een taak van *de regering* (en niet alleen de minister van BZK) om voor voldoende middelen te zorgen ten behoeve van de uitoefening van opgedragen taken. Graag ga ik hierover met u in gesprek.

3. Beoordelen consistentie, samenhang en doeltreffendheid van het nationale begrotingskader (artikel 8bis, vijfde lid, onder c)

De regering acht het logisch om voor deze taak aan te sluiten bij de Studiegroep Begrotingsruimte (SBR), aldus de toelichting. Gezien de inhoudelijk overlap met de taak volgende uit artikel 8bis, vijfde lid, onder d, lijkt het voor de hand te liggen om naar dit rapport te kijken voor de invulling van de in dit artikel bedoelde taak. In dat geval zou het conceptadvies van de SBR wel aan de begrotingsautoriteiten worden voorgelegd. Indien gewenst wordt de opinie van de begrotingsautoriteiten bijgevoegd bij het definitieve advies van de SBR.

De voorgestelde handelwijze is werkbaar, maar de exacte uitwerking van deze nieuwe taak moet nog nader worden ingevuld. Verder geldt dat de Europese Commissie op dit moment geen eisen stelt aan de manier waarop lidstaten de consistentie, samenhang en doeltreffendheid van hun begrotingskader beoordelen en de frequentie waarmee dit gebeurt. Mocht de Europese Commissie in de toekomst besluiten dat de aansluiting bij de SBR niet in de geest van de Richtlijn is en mocht zij voor de uitoefening van deze taak aanvullende eisen willen stellen aan de onafhankelijke begrotingsautoriteiten, zal er opnieuw gekeken moeten worden naar de werkafspraken en toereikende en stabiele middelen voor de uitoefening van een dergelijke taak.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

met vriendelijke groet,

de vice-president,

[Persoonsgegevens]

mr. Th.C. de Graaf